

Sygn. akt IX Ka 901/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Lidia Rogala (spr.)

Sędziowie: SO Zbigniew Karamara

SR del. Grzegorz Iwoła

Protokolant: sekr. sąd. Anna Misztal

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Kraski

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2013 roku

sprawy **J. W.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 17 kwietnia 2013 roku sygn. akt II K 57/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę prawną rozstrzygnięcia z pkt IV przyjmuje art. 46 § 1 kk zaś kwota 3.000 (trzech tysięcy) złotych stanowi częściowe naprawienie szkody;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. K. (2) kwotę 516,60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżyciela posiłkowego P. W. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

IX Ka 901/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sandomierzu z dnia 17 kwietnia 2013 roku oskarżony J. W. został uznany za winnego tego, że: w dniu 12 października 2012 roku w S. kierując samochodem O. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nienależycie obserwował ruch na drodze wskutek czego nie zauważył obiektywnie widocznej, prawidłowo przechodzącej przez jezdnię Z. W. i nie podjął żadnych manewrów w celu ustąpienia jej pierwszeństwa i umożliwienia bezpiecznego przejścia przez jezdnię lecz kontynuował jazdę, w następstwie czego doszło do potrącenia pieszej Z. W. i spowodowania u niej ciężkiego urazu wielonarządowego, w następstwie którego poniosła śmierć w dniu 12.10.2012r., tj. przestępstwa z art. 177 § 2 kk, za które na podstawie powołanego przepisu wymierzono mu karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat;

Na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art.33 § 2 i 3 kk orzeczono wobec oskarżonego grzywnę w rozmiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 20 złotych;

Na podstawie art. 46 § 2 kk orzeczono od oskarżonego na rzecz P. W. kwotę 3000 złotych tytułem nawiązki

Sąd zasądził na rzecz adw. J. K. kwotę 516,60zł wynagrodzenia za obronę z urzędu. Ponadto od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1000 złotych z tytułu częściowych kosztów sądowych , w pozostałej części zwalniając go od ich uiszczenia.

Apelację od tego wyroku wniósł oskarżyciel posiłkowy P. W. zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego. Z treści apelacji wynika, że zarzuca :

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu nieumyślności działania oskarżonego zamiast przypisania mu zbrodni z art. 148 par.1 kk,
- brak przypisania oskarżonemu występku z art. 162 § 1 kk, gdyż oddalił się z miejsca wypadku nie udzielając pokrzywdzonej pomocy, ani nie wezwał pogotowia ratunkowego.
- orzeczenie wobec oskarżonego kary rażąco niskiej wobec nieuwzględnienia , że dopuścił się zabójstwa, uciekł z miejsca zdarzenia, nie udzielił ofierze wypadku pomocy i nie wezwał pogotowia i nie orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych
- bezpodstawne pozostawienie bez rozpoznania prawidłowo złożonego pozwu,
- orzeczenie nawiązki w zbyt niskiej kwocie 300 złotych zamiast 30.000 złotych.

W konkluzji skarżący domagał się zmiany wyroku poprzez zmianę kwalifikacji prawnej na wyżej wskazaną, orzeczenia znacznie surowszej kary oraz podwyższenia nawiązki do kwoty 30.000zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela posiłkowego okazała się o tyle skuteczna, że doprowadziła do częściowej zmiany zaskarżonego wyroku. Na wstępie należy podnieść, że poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne są prawidłowe i znajdują oparcie w należycie ocenionym materiale dowodowym, zebrany w sposób wyczerpujący.

Należycie w szczególności przyjęto w zaskarżonym wyroku, że oskarżony naruszył zasady bezpieczeństwa w sposób nieumyślny przez to, że nienależycie obserwował drogę, którą się poruszał. Nie było żadnych przeszkód obiektywnych w dostrzeżeniu na drodze poruszającej się pieszej, bowiem panujące warunki atmosferyczne, prosty i oświetlony odcinek drogi dawały możliwość zauważenia przechodzącej przez jezdnię z lewej strony na prawą pokrzywdzonej Z. W.. Absolutnie nie można się zgodzić z zarzutami skarżącego, jakoby oskarżony celowo najechał na pieszę swoim samochodem z zamiarem pozbawienia jej życia. Zebrane w sprawie dowody nie uzasadniają takiej wersji. Miejsce potrącenia pieszej na jezdni i mechanizm wypadku ustalono w oparciu o opinię biegłego z zakresu ruchu drogowego P. K., który stwierdził, że w chwili uderzenia piesza kończyła przechodzenie przez jezdnię.

Brak jest podstaw do przyjęcia jakoby oskarżony zbiegł z miejsca zdarzenia. Jakkolwiek nie zatrzymał się od razu, odjechał kawałek do przodu to następnie zawrócił i zatrzymał się nieopodal miejsca tragicznego zdarzenia i pozostawał tam aż do przybycia policji i pogotowia. Potwierdziła to będąca na miejscu zdarzenia świadek R. W. (1).

Jak to słusznie podniesiono w uzasadnieniu wyroku, ucieczką z miejsca zdarzenia jest takie zachowanie sprawcy, które zmierza do uniknięcia odpowiedzialności, w szczególności uniemożliwienia lub utrudnienia ustalenia jego tożsamości, czy stanu nietrzeźwości.

Zarzut jakoby w sprawie nie sprawdzono, czy oskarżony w czasie jazdy nie używał telefonu jest niezasadny, ponieważ nikt nie wskazywał, aby taki fakt miał miejsce, ponadto bez znaczenia jest to, z jakich przyczyn oskarżony nie obserwował należycie jezdni.

Nie ma też podstaw do przyjęcia, by oskarżony odjeżdżając na pewną odległość od miejsca zdarzenia zamienił np. kierowcę. Świadek W. oceniła nieobecność oskarżonego na miejscu wypadku na około 10 min. Żaden z przeprowadzonych dowodów nie wskazuje na to, by samochodem kierowała inna osoba.

Dla odpowiedzialności oskarżonego za popełniony czyn bez znaczenia pozostaje fakt przyjazdu karetki pogotowia po pewnym czasie od jego wezwania, jak też sposób leczenia pokrzywdzonej w szpitalu. Symulacja komputerowa była zbędna, ponieważ bezspornie wina za spowodowanie wypadku leżała wyłącznie po stronie kierowcy.

Nie można uwzględnić zarzutu nieudzielenia pomocy pokrzywdzonej przez oskarżonego. Natychmiast po potrąceniu pieszej świadek R. W. zadzwoniła na pogotowie, potem jeszcze ponagliła o szybszy przyjazd. W takiej sytuacji oskarżony nie wzywał już pogotowia. Nie znaczy to, że można mu stawiać zarzut nieudzielenia pomocy pokrzywdzonej. Brak jest podstaw by oskarżonemu można było przypisać czyn z art. 162 §1kk, zebrane dowody nie wskazują, by oskarżony wyczerpał dyspozycję tego przepisu.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary nie jest zasadny. Sąd Rejonowy rozważył zarówno okoliczności obciążające jak i łagodzące wymienione w art. 56 § 1 i 2 kk. Stanowisko to należało w całości zaaprobować.

Pokrzywdzony podnosi, że Sąd pozostawił bez rozpoznania jego powództwo cywilne. W aktach sprawy znajduje się wniosek o odszkodowanie i zadośćuczynienie potraktowany zgodnie z art. 46 § 1kk.

W procesie karnym Sąd nie mógł zasądzać odszkodowania od ubezpieczyciela ponieważ w ogóle w sprawie nie występował. Oskarżyciel posiłkowy nie posiadał pełnomocnictw do występowania w tym zakresie w imieniu rodzeństwa.

Jak to podniesiono w uzasadnieniu wyroku ustalenie wysokości szkody i zadośćuczynienia przedłużyłoby znacznie proces karny.

Art. 46 par.1 kk daje możliwość zasądzenia częściowego odszkodowania tytułem naprawienia szkody.

Sąd Rejonowy nieprawidłowo, z obrazą art. 46 § 2 kk orzekł na rzecz oskarżyciela posiłkowego nawiązkę.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, nawiązka może być orzeczona tylko na rzecz pokrzywdzonego sensu stricto tj. na rzecz osoby, o której mowa w art. 49 kpk, a nie na rzecz tzw. stron zastępczych – osób jedynie wykonujących prawa pokrzywdzonego z powodu jego śmierci. Innym osobom służy natomiast prawo dochodzenia naprawienia poniesionej szkody w całości lub części.

Z uwagi na powyższe należało zmienić zaskarżony wyrok poprzez przyjęcie jako podstawy zasądzonej kwoty 3000zł art. 46 § 1 kk, uznając ją za częściowe naprawienie szkody, a nie nawiązkę.

Nie zasługuje na uwzględnienia zarzut, iż zasądzona kwota jest niewspółmiernie niska. Możliwość częściowego naprawienia szkody wynika wprost z art. 46 § 1 kk. W sprawie mamy do czynienia z wypadkiem komunikacyjnym, w którym szkodę w części pokrył już ubezpieczyciel, oskarżyciel posiłkowy otrzymał ponadto zasiłek pogrzebowy. Niewątpliwie nie wyczerpuje to całej szkody wykazanej przedstawionymi fakturami i kwota 3000zł mieści się w poniesionej i nie pokrytej szkodzie. W pozostałym zakresie oskarżyciel posiłkowy będzie miał prawo dochodzenia jej na drodze powództwa cywilnego.

Z uwagi na powyższe na podstawie art.437 § 1 i 2 kpk orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolniono skarżącego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze ze względów słuszności.

Należało zasądzić wynagrodzenie za obronę oskarżonego w postępowaniu odwoławczym wobec nieuiszczenia jej w żadnym zakresie na podstawie § 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu(Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO Zbigniew Karamara SSO Lidia Rogala SSR(del) Grzegorz Iwoła